

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLEN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Mecner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Ham Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Csak egy kérdés.

— jan. 20.

Az új vámtarifa javaslatból, amennyire azt a miniszterelnök előterjesztéséből ismerjük, már is megállapítható, hogy Magyarország mezőgazdaságát sokkal hathatósabb támogatásban törekszik részesíteni, mint amilyen támogatásban az eddigi tarifa által részesült. Az ugynevezett gabona vámok az eddiginek több mint kétszeresére emeltettek.

Nem részletezem az egyes vámtételeket, olvasóinknak az a része, amelyet ez a dolog érdekel, már is ösméri s ha nem, bizonyára megösméri más helyről majd ezeket a részleteket.

Kiterjed a mezőgazdaság érdekeinek védelme a *vágó és igás marhák*, meg a *borvám* tarifánál is. (Ez utóbinnál különösen nagyjelentőségű, hogy az olasz boroknak kedvezményes elbánását törölték.)

Mezőgazdáink, vagy ha úgy tetszik, az agrariusok tehát meglehetnek elégedve a javaslat intézkedéseivel, de az elfogulatlan közvéleménynek sem lehet ez ellen Magyarországon kifogása, tartozzék bár a termelők, vagy a fogyasztók sorába.

A *fogyasztó* közönség érdekében kiindulva széles e világon min-

denült inkább lehet érvekkel és agitatioval előállni, mint Magyarországon. Magyarországon az őstermelésnek megfelelő fogyasztó közönsége nincs, gazdasági erejének kilenc tizedrésze a mezőgazdaságban rejlik. Ezt a gazdasági erőt tehát első sorban meg kellett védeni s nagyon okosan és helyesen tették, mikor első sorban arra törekedtek, hogy a magyar mezőgazdaság további existenciáját jelentékeny védvámokkal vették körül.

Ez tehát kétségtelen vívmány. Kossuth Ferenc sem tett és nem is tehetett rá egyéb észrevételt, mikor a miniszterelnök ősmertetését ex abrupto bírálat alá vette, csak azt, hogy ehhez kétségtelen jogunk volt, e szerint nem lehet vívmánynak tekinteni.

Hát persze, hogy volt hozzá jogunk, de harminc és egy néhány éven át még sem tudtuk biztosítani az osztrák piac kizárolagosságát gazdasági terményeinknek és marháinknak, ugyanarra, hogy az összes nagyobb államokban, még az ugynevezett ipari államokban is évek óta nagyobbak voltak a gabona-vámok, mint a milyennel mink a közös vámterületet körül tudtuk venni.

Ebben a tekintetben tehát a kiegyezés javaslata kétségtelenül jobb változással kecsegtet, akár

vívmány ez a változás, akár nem vívmány, hanem mint Kossuth Ferenc hiszi, olyan jog, amely harminc esztendőnél tovább nem birt megstulni, de most végre valahára mégis megsült, mint a példabeszédnek galambja és készül bele repülni a magyar ember szájába.

Már is kifogás alá esett és bizonyára hosszú vitára szolgáltat még anyagot a tarifa javaslatnak másik oldala. Az ipari vámok. Bizony ezek szintén emelkedtek s az osztrák sógoroknak sikerült kivívni, hogy ha mi biztosítjuk Ausztria piacát a mi nyers terményeinknek, hát ők is megnehezítsék a *külföldi* iparcikkek concurrentiáját Magyarországon és ez után olyan dolgot, amit pamutból, lenből, gyapjuból fonnak, vagy pedig vasból, fémből, papírból, üvegből készítenek csak a gazdagabb emberek vehetnek majd a vám-külföldtől, szegényebb legénynek pedig meg kell elégedni az osztrák áruval. Sőt — és ez a kérdés a legcsiklandósabb — félni lehet attól, hogy az osztrák majd ugyancsak kihasználja az ő monopoliumát és ugyancsak drágán sózza a nyakunkba az ő portékáit.

De hát csakugyan lehet-e ettől félni?

Állj csak elő szerkesztő társam, doktor Buza Barna, adj nekem erre a kérdésre igaz feleletet! Te

is meginterjuvolgatsz engem, ha mégkörnyékez a kételkedésnek hamleti állapota és rá-rá olvasod árva fejemre az udvariatságot, ha nem adok olyan feleletet, a melyet te szeretnél.

Állj csak elő most, hisz' a tizenegyedik zónán túl mi disputáltunk egymással legtöbbet a vámkérdések felett.

Igazat adsz-e nekem abban, hogy ettől a veszedelemtől tartani nem lehet? Sőt, hogy a felemelt ipari vámok közelebb hozzák majd Magyarországot a te álmaidhoz is, a melyekben Magyarországon a gazdag őstermelés mellett ott áll a hatalmas gyökereket vert, erős ipar is?

Az én gondolkodásomnak ugyanis ez a menete:

A szegény, kis magyar iparnak eddig két konkurrens volt, az osztrák és a vám-külföld. Ha most a közös vámterületről a többi külföld majdnem teljesen kiszorul a magas védvámok miatt, nem csak a konkurrensok száma fog megfogyni, de — ösmerve a sógor kitünő szokásait — a túldélgelt osztrák ipar kapzsisága bizonyára nem fog elmaradni és addig szipolyozza majd a magyar fogyasztó közönséget, hogy ez által lendületet ad — akaratlanul is — Magyarországon új iparágak ke-

A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Lona.

Irta: Timár Mihály.

A körmömre égett a munka és kivételesen vacsora után is az íróasztal mellett ültem. Valami számadásféle volt, de nehezen ment. A mélyeséges csend szinte elkábított és a gépies számadás közben az eszem minduntalan másfelé kalandozott. Abban a perében halálosan megutáltam és meggyűlöltem ezt a rabszolga életet, amely egyeseket nyomorult robotmunkára kényszerít csak azért, hogy a mindennapi betevő falatja meg legyen. Akkor egyszerre megnyílt az ajtó, csendesen, minden zaj nélkül és nesztelen léptekkel, mosolyogva jött hozzám Lona.

— Fáradt vagy ugye, mondta, várj, majd segíték.

Az írásaim fölé hajolt és bámulatos gyorsasággal összegezni kezdte a végtelen számsorokat. Egyik oldal a másik után repült. Nem telt bele öt pere, készen volt az egész. Akkor félretolta az írásokat, kényelmesen elhelyezkedett az ölemben, megigazgatta a hajamat és rám nevetett:

— Beszélgessünk!

A szívem végtelen örömeiben hallhatóan dobogott. Csakugyan ő volt az én édesem, Lona, akit 8 hosszú éve nem láttam már. És egy másodperc alatt a mi egész történetünk átfutott az agyamban. Ezer apró sem-

miség, aminek olyan nagy szerepe van a szerelemben; a véletlen találkák, az első csók, a derűs boldogság, amely olyan rövid ideig tartott, a tervezgetések a jövőre és elválásunk — ez a bohóság. Hogy olyan semmiség miatt így megkínóztuk önmagunkat. Mert igazán semmi miatt volt az egész. Ketten ültünk a szobában a zongora mellett; a néni — milyen áldott jó néni is volt a Lonáé — magunkra hagyott. Kéz-kézben hallgatva ültünk s úgy éreztük, hogy nincs hatalom, amely miniket valaha elválaszson. Így telt el talán egy negyed óra is, midőn én, inkább szokásból, a cigarettá tárcám után nyultam; nem is tudom, hogy jutott eszembe.

— Ne gyújtson most rá, kért Lona.

— Ej, maga zsarnokoskodik, feleltem évődve és gyufát kerestem elő. A kezét kihúzta az enyémből és az arca egészen lángba borult.

— Ha rá akar gyújtani, menjen tőlem, mondta indulatosan.

Az ördög játszott velem. Félkeltem, köszöntem és mentem; nem tartóztatott. Ennek már 8 éve, hogy így történt. De lám, Lona visszajött. Egyszerre roppant félelem fogott el, hogy ismét elveszítem, és hirtelen indulattal magamhoz szoritva az édes szöke fejét, úgy kérdeztem:

— Ugye itt maradsz mindig velem? ... De hiszen férjhez mentél! ...

Rám hajolt; az égő rózsapiros arcát egészen odaszoritotta az enyémehez, és úgy félig súgva, félig csak lehelve beszélt:

— Elhagytam az uramat, elhagytam mindent érted. Minek az mind, a becsület, a tisztesség, a jó név, ha nekem te kellesz. Minek az élet, ha nem veled élem. Szeretlek és eljöttem hozzád; itt maradok, ha kergetnél is, mégsem távoznék tőled. Azt hittem, hogy meg tudok élni nélküled is ... nem igaz ... Ne legyen neked más gondolatod, csak én ... Amit te gondolsz, azt gondolom én is; ami neked fáj, az engem könnyekre fakaszt. Ne jusson hozzád semmi, csak az én szívemen keresztül. Szeretlek ...

Nem tudtam szólni, csak hallgattam ezt a hangot, csak öleltem a karesu termetet, amelyért valaha egy világgal szembeszálltam volna. És úgy éreztem, hogy minden tettemem újból fölbuzog. Ima, mennyit áldozott értem ez az asszony; de hát én mit nem vinnék érte véghez.

Megint csak hallgattunk. A nagy csöndben hallottam sziveink dobogását; azok is egyszerre dobbantak. És néztem az asszony édes arcát, a lezárt, hosszú selyempillákkal árnyalt szemét, a csókos, telt ajakat, a gömbölyű nyakára göndörödő fürtjeit. Hosszan ültünk így, mámoros zsi-badságban, hallgatva, szótlánul. De künn egyszerre heves szélroham keletkezett és megzörgette az ablakot. Lona fázósan megborzongott.

— Várj, — mondtam van itt cognacom; jer, igyál velem.

Félkeltem és előkerestem az üveget. Hogy oda tettem elébe, láttam, hogy az arca elborult.

— Lám, mondta, most se sokat törödsz velem. Nekem most nem juttott volna eszembe ilyesmi.

— De édes jót fog tenni; lásd a szoba kihült. Jer, igyál velem egy pohárból.

Főllált s az ajkán ugyanazt a remegést láttam mint akkor.

— Ne igyál most.

Éreztem, hogy makacssága megint szétválaszt bennünket, de egyuttal az a szilárd elhatározás is megérlelődött bennem, hogy engedni nem fogok. Csititni próbáltam:

— De ilyen semmiség, Lona. Hát nem akarsz velem egy pohárból inni; csak egy cseppet.

— Soha sem iszom; te pedig ihatsz máskor, csak most ne igyál.

— Nem. En megigérem neked, hogy máskor soha sem iszom; de most akarok inni.

— Ha elmegyek is ...

— Ej, ha ilyesmiért el tudsz hagyni, mégis mindegy, válaszoltam és félhajtottam a poharat. Mikor lettettem már az ajtóban volt.

— Várj, Lona, kiáltottam utána, de vissza se nézett, elment ...

... A kiáltás, a saját hangom, fölébresztett. A szememet dörzsölve szétrézttem. Félbehagyott munkám előttem hevert, a lámpa: a melyből az égő kifogyott, — az utolsókat pislogta.

Es amint elgondolkoztam az álom fölött, megállapítottam, hogy az a valóságban is épen úgy megtörténhetett volna.

letkezésének s a meglevők fokozottabb fejlesztésének.

A gazdasági élet végre is nem hangulatok és sympathiák után igazodik, hanem ott ver gyökeret, ahol a nyereségre kilátás nyílik. Nem nyílik-e inkább kilátás a nyereségre magyar földön folytatott ipari vállalkozás után, ha ezt az országot — Ausztriával együtt — magas ipari védvámok veszik körül, mintha a keletkező iparnak a külföld fejlettebb iparával is küzdeni kell? Azt hiszem, hogy ez nem is valami bonyolított vitás kérdés, hanem igen átlátszó igazság.

Igaz-e tehát, hogy bárholnan tekintjük is, az új kiegyezés jobbnak látszik, mint a régi volt?

Most az egyszer én kérek választ szerény kérdésemre megszületett és meg nem született vámszövetségek alapos ösmerője, tisztelt szerkesztő társam, doktor Buza Barna.

Szirmay István.

Válasz Szép Gedeon urnak,

a „Felsőmagyarországi Hírlap”-ban megjelent „Még egy kis Tiszaszabályozás” cikkére.

Előre bocsátom, hogy nem terjeszkedem ki — bár szívvel lélekkel hive vagyok — a műszaki ártérfejlés keresztlátására, mert hiszen ez olyan fontos dolog, hogy annak megvitátása, ugyanazon hírlapi cikkben, vagy az egyik, vagy a másik nagyfontosságú dolog kárával történhetik.

Maradjunk tehát ezuttal — hogy tárgyilagossá legyek — a rét öntözésnél.

Elismerem, hogy kontár vagyok a mérnöki műszaki dolgokban, s technikával nem foglalkozom, jeleztem közlekedési cikkemben is, hogy szakértelem nélkül, de az ügy iránt való lángoló buzgósággal fogtam tollat a közérdek szempontjából.

Nem érintkeztem én sem a társulat főmérnökével, sem mérnöki alkalmozottjaival, hanem igen is foglalkozom ezzel a tárggyal régebb idő óta . . . vegye csak magának kedves bátyám — ha megengedi ezt a bizalmas megszólítást — azt a fáradságot, s keresse ki a „Bodrogköz monographiáját” könyvei között s nézze meg a 77-ik lapot s ott fogja találni azokat a műszaki dolgokat, amelyeket előző cikkemben csak azért nem tettem közzé, mert azok között, mert sok helyen nem szöszörint idéztem azokat.

Méltó azokat a műszaki kimutatásokat elolvasni, sokat tanulhat abból még a pap is, aki tudvalevő dolog: „holtig tanul”.

Ilyen körülmények mellett tehát én nem tudhatom, hogy a Bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat mérnöki szemlézete nem-e éppen a rét öntözés ügyével foglalkozik? Bár úgy volna! . . . azt azonban tagadom, hogy a pap-ság által művelt bibliában mérnöki dolgok nincsenek.

Tessék csak kikeresni Mózes II-ik könyve 14-ik rész 21, 22-ik verseket: „És felemelék Mózes az ő kezét a tengerre . . . a tengernek vizei kettéváltak . . . bemenének annak okáért az Izrael fiai szárazon a tengerbe; és a vizek nekik mind jobb kezek felől, mind balkezek felől valának úgy, mint kőfalak.”

Nem vagyok egy véleményben kedves bátyámmal abban sem, hogy a kivándorlás nagyrésztben a vizszabályozás folytán állt elő, s hogy a szocialis eszmék a Bodrogközön oly könnyen kaptak talajt.

A vizszabályozás a földek értékét emelte 3—4, sőt tízszeres értékre. Huszonöt év előtt, míg a szabályozás ügye biztos alapokon nem állott, egy hold földet lehetett venni a Bodrogközön 40-től 80 koronáig, ma egy hold föld ára 200—300 korona. Mit jelent ez az áremelkedés? Nem azt,

hogy több pénz van a Bodrogközön, hanem inkább azt, hogy a nád és kaka termőföldek ma több jövedelmet adnak, mint annak előtte.

Nem fogom megkérdézni, a szögi, felső-alsó-bereczkii és a szerdahelyi gazdaközönséget, hogy van-e haszna a csatornázásból? Hogyne volna haszna! Tessék csak a 10—12 ezer négyszögöllel kimért hold földet, melynek előző értéke 60 korona volt, a szögi, az alsó-, felső-bereczkii embertől ma nem 12 ezer négyszögöllel, hanem csak 1200 négyszögöllel 60 koronáért kérni! Vajjon adja-e? . . . Dehogy adja! Ezek azt jelentik, hogy a földek értéke mellett a földek jövedelme is gyarapodott.

Tény, hogy nem látjuk, nem érezzük a jövedelemnek gyarapodását, a földek értékének emelkedését, a nép vagyonosodását.

A napszám jóval magasabb, mint volt ennek előtte, a földek többet teremnek, mint a vizek szabályozása és a csatornák létesítése előtt. Ez bizonyos, ezt látjuk! Ebből azonban téves következtetés az, hogy a földek jövedelmét s a napszám ember bérét, a töltés és csatornák nyelnek el. Valahol másutt kell keresni az okot, talán az indokolt adókban, a föld népének egyszerű öltözködésétől való eltérésében, vagy inkább abban, hogy eddig legerősebb volt az egész Bodrogköz; hogy kié volt? ki tudta azt! . . . Legeltette boldog s boldogtalan. A birtokos nemesi osztály, az tönkre ment, de a nép, az urbéresék éltek. Jó, ha keressük és vizsgáljuk az okot, amely népünk elszegényedésének oka volt, mert a mult, a jövőnek tükrö.

Az én céloim azonban nem a multnak dicsőítése, hanem a jövőnek boldogabbá tétele; megenged azért úgy kedves bátyám, mint a „Felsőmagyarországi Hírlap” — név alatti cikkirója, ha rámutatok a „Budapesti Hírlap” 1903. jan. 1-én közzétett cikkére, mely az „Alföld öntözéséről” szól eképen:

„Jóllehet, csak két éve lépett életbe a közérdekű öntöző-csatornáról szóló törvény, így nagyobb szabású öntözőművek nem létesülhettek, de a kezdet biztató s az e téren végzett céltudatos tevékenység, a jövőnek perspektíváját tárja elő stb.”

„Mikor Darányi földművelésügyi miniszter, a minta öntöző telepek fölállítását célba vette, az a cél volt szem előtt, hogy a gazdaközönségnek az elérhető terméseredmény nagysága és természet minősége és az öntözött rét okszerű kezelésére példát statuáljon, hogy minden gazda közvetlenül győződjék meg arról, mily jelentékeny, négyszáz—hatszáz korona között változó összeg az, melyet ez idő szerinti csupán rossz legelőnek nevezhető területnek öntözésre való berendezésre be kell fektetni, mely összeg nemcsak gazdasági, hanem pénzügyi szempontból igen jövedelmező gazdasági investíció.”

Elmondja továbbá e cikk, hogy ennek bizonyosságául szolgál a békéscsabai minta telep, elmondja, hogy létesült ilyen öntözőtelep a felsőoronyi ármentesítő társulat területén; folyamatba tételét továbbá a mezőhegyesi uradalom öntöző rétjeinek minta teleppé való átalakítása; tárgyalás alatt áll az aradvármegyei ármentesítő-társulat területén a legrosszabb minőségű részeken 100 kat. hold kiterjedésű telepnek berendezése. Tanulmány tárgya ez idő szerint a Hortobágyon, vagy annak közelében szintén egy mintatelepnek felállítását. stb.

„Ezeken kívül a nagy csatornák tervezése is folyamatban van. És pedig Arad, Csanád és Békésvármegyéik területeire nézve, valamint a Dunántul, a Hásznág öntözésére is.”

És csak mi maradnánk hátra, mi a Bodrogköz, amelyet nemcsak annak földrajzi fekvése, nemcsak az öntözésre alkalmas és egész nyáron heverő víz, emelőgépeink, kész csatornánk, de legfőképpen szegénységünk ösztönöz, a megélhetés módjának keresésére? Mi nézzük azt, hogy más helyeken 400—

600 koronát kell befektetni holdankint vízemelőgépekre, csatornákra? s nekünk, akiknek jóformán csak be kell fűteni a gépbe s minden befektetés nélkül hozzáfogni a munkához, csak nekünk kell tetlenül várni, még évtizedeken keresztül, a bizonyára be-következő eredmények kimutatását?!

És legfőképpen mi nézzük szegény protestáns papok, hogy megélhetés hiányában, jobb sorsra érdemes hiveink miként vándorolnak idegen világrészek felé?!

Ne nézzük azt tovább, adjunk utat és módot a megélhetésre! A földek öntözésével, a föld termésének szaporodásával látni fogja a nép, hogy „itt élnek, halnod kell!”

Bizonyos vagyok benne, hogy ha a rét-öntözés eredményét Szép Gedeon bátyám látni fogja és különösen látni fogja azt, hogy ez az öntözés a Bodrogköznek általánosságban hasznára lesz, s a nép vagyonosodását fogja eredményezni: ő lesz az első, aki a hegy lábától 100 méter magasságban fekvő szőlőjére eső 50 fillért a társulat pénztárába befizeti.

Mozogjunk hát ebben az ügyben, képviselőtestületek, szövetkezetek nyilatkozatát szeretném látni, hallani: jelentsék ki, hogy nem óhajtják, vagy mondják meg, hogy nem érdekek, vagy ha óhajtják azt, nyilatkozzanak, hiszen néma gyermeknek anyja sem érti szavát.

Azért írom ezeket a cikkeket a „Zemplén”-ben és „Zemplénmegye”-ben, hogy a nagy nyilvánosság előtt legyenek ezek tárgyalva. Nyilatkozzunk hát! Ébredjünk fel a közönyösség delejes álmából. Tegyük valamit, mert hogy tennünk kell, az bizonyos!

Népünk megindult mint a hangya — Amerika felé. A Bodrogköz, mint a rajt ereszt a népek ezreit!

Fogjunk kezét a nép érdekeinek megvédésében! Adjunk nekik módot a megélhetésre! Ne egymás ellen támadjunk, kik a nép javát óhajtjuk, hanem az ügyvéd, ha kell Bibliát, a pap, ha szükség van rá szögmerőt és körzöt vegyen kezébe és munkáljon a nép javáért és boldogságáért! Isten áldása legyen munkánkon!

Viss, 1903. jan. hó 16-án.

Bartha József,
ev. ref. lelkész.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A vármegyei gyámpénztár átadása, melylyel tegnapig már annyira haladt a küldöttség, hogy a kezelési végeredmények összesítéséhez foghatott, holnap-holnapután befejezést nyer. — Lapunk zártakor értesülünk, hogy az átadás mai napon, f. hó 20-án már be is fejeztették és az összes átadott érték 2,138.128 kor. 09 fillért tesz ki.)

(Az alsó-hrabóczi körjegyzőség választási határnapja, mely a f. évi jan. hó 20-ára volt kitűzve, bizonytalan időre elhalasztott.)

(Hivatalos hírdetmény. Az 1882 évben Sátoraljai helyben született vagy itt illetőséget nyert első korosztályu hadkötelesek értesítettnek, hogy a sorshuzás folyó 1903. évi január 30-án délelőtt 10 órakor fog a városi főjegyző hivatalos helyiségében eszközöltetni, melyhez érdekeltek ezenel meghívhatnak. Sátoraljai hely, 1903 évi január hó 17-én. Székely Elek polgármester.)

HIREK.

Farsang.

— jan. 20.

Karnevál, a vidám, bohó herceg, mint minden esztendőben, ugy az idén is, kalendáriumi pontossággal beköszöntött, magával hozván széles jókedvét, sugárzó derűjét, gondtalan pajkosságát. A szunnyadó élet egyszerűen nekipezdül, fölelevenül, megújodik. A fiatal-ság arcára kiül a hamisítatlan boldogság, féktelen örömmámor érzete. Meg-

nyílik végtelen sora a multságoknak, bálozásoknak, dinom-danomoknak.

A farsang az ifjúságot egy csapásra föléleszti tunyaságából, álmatagságából fásultságából. A tükörsima parketten a zene csábos hangja s bűbajos varázslata mellett megszedül a fiatalság és táncra perdül. A forgó, keringő, táncoló vére örületes iramodással szaladja be az egész testet, a szív hevesebben lüktet, a kebel erőteljesebben zihál, a szem csodás fényben ragyog és szokatlan lánggal ég, a gondolatok szabadabban és változatosabban röpködnek, száguldanak az agyban és az arcon tüzes, piros rózsák színe díszleg.

Szép, tagadhatatlanul szép a farsang megannyi tarka-barkaságával, bohókás mulatozásával, pajzán jókedvével, büfelejtő, gondoló örömeivel. A lányok úgy vélik, hogy egyszer élnek, az ifjak azt kurjongatják, hogy soh'se halunk meg és lankadatlanul ropják a csárdást, lejtik a polkát és táncolják a bostont. A gondos szülők több érdekléssel, mint anélkül, tekintik lányaik lábművészetét, míg számos fiatal ember a szimatolás terére lép s következképp azon spekulál, vajjon a 6—8—16—20,000 koronák közül, melyik pénzüsszeggel táncoljon többet és melyik summának udvaroljon nagyobb becsülettel.

És míg a bálozások színhelyein szakad a lakk-topán, míg néhány vadonatúj selyemblúz és ifju elázik, tömördek pénzt, port és italt nyelvéen el, addig a poshadt, egészségtelen légkörű, fűtetlen szobákban kétségbeesett, leaszott, soványképi emberek kuporodnak, a hi-degtől meggémberedett tagokkal, az éhségtől korgó gyomrokkal és várják a megváltó segítséget, — maguk sem tudván: honnan, merről?

A farsangi mulatozók, vidám táncolók bizony gondolhatnának a szegény, nyomorult, istenverte emberekre, kiknek alig futja a betevő falatra és sokszor megelégednének azzal, ha száraz, kemény kenyér helyett lágy fehér kenyeret ehetnének.

Legyen meg az önzetlenség, a könyörületesség, a humanizmus érzete a bálozóknál. Mily szép dolog lenne pl. az, ha valamelyikük a szünóra alatt, mikor az egész társaság eszik-iszik és hűti magát, felállana és egy lelkes, komoly hangú beszédben röviden megemlékeznék a szerencsétlen, földhöz ragadt, sulyos sorsu emberekről és néhány fil-ler könyöradományt kérne innen is, onnan is, ami elenyészőleg csekély áldozat (nem is merjük mondani, hogy kötelesség, mikor annyi és oly fölös mennyiségű pénzt kidobálnak.)

Talán nem nevetnék ki a fölszó-lalót a többiek és bár fanyar mosoly-lal és kesernyés derével az arcon, a legtöbben sikerültnék tartanak az ötlet-et és kiki kedve és tetszése szerint járulna a szegények részére gyűjtendő adományokhoz.

A farsangi multságok helyén-valóak, célszerűek, egyszer esztendő-ben néhány hetet eltölthetünk gond-talan mulatozásban. Lételegyességüket nem vitatjuk, nem kárhoztatjuk, de va-lóban széppé, magasztossá, fenköltté az a körülmény tenné, hogy a befolyt tiszta jövedelmet nagyobbrészt az elha-gyottak, árvák, gyámoltalanok föl-segélyezésére, istápolására fordítanók.

Azzal a nemes, humánus céllal kel-lene a fiatalságnak táncolnia, hogy vi-dám mulatozása nyomán áldás fakadjon s azzal a jelmonddal kellene perdül-nie a parketten, hogy: „Ti izzadtatok mi értünk, — most mi izzadunk tiér-tetek!” —

— Kinevezések. A belügyminisz-ter Zemplénvármegyében a tiszaluczi anyakönyvi kerületbe Székely Mik-lós dr. körorvost, a málezaiba Farkas József segédjegyzőt anyakönyves he-lyettesé kinevezte, — továbbá Kovács Pál józseffelvi anyakönyvvezető ha-táskörét a házassági anyakönyv veze-tésére és a házasságkötésnél való köz-reműködésre is kiegészítette.

— Hymen. Braun Henrik Bod-rog-Keresztúrból eljegyezte Schweiger Albert helybeli vendéglős leányát, Bertát.

— Uj segédlelkész. A Violet Gyula eltávozásával megüresedett kápláni állás Varga János segédlelkész-szel tölthetett be.

— Huszonöt év. Szép és lélekemelő ünnepség volt most vasárnap Tolcsván a Waldbott báró tocsvai kastélyában. Az ünnepség jogcímét Waldbott Frigyes báró fedezte fel az ünnepelt és az ünneplők számára, mindazoknak pedig igaz gyönyörűségére, kik, mint meghívottak, e pártját ritkító, szép ünnepségnek részesei voltak. A dolog úgy történt, hogy mostanában mult 25 esztendeje annak, hogy Székely Károly tokaji ügyvéd jogi tanácsos lett a Waldbott bárók regézi uradalmában. És hogy milyen odaadással, egyáltalában pedig milyen teljes megelégedésre méltó hűséggel felelt meg 25 évvel ezelőtti történet megbízásának: arról legkésebb bizonyítvány az a szép beszéd, melylyel maga Waldbott br. köszöntötte fel jubiláns jogi tanácsosát és amely szívből jövő, szívhez szóló hatásos beszédet, azért is, hogy követendő szép példát szolgáljon a mi főuraink körében, szóról-szóra közlünk olvasóinkkal. Délután egy órakor a Tokajból, Ujhelyből és Tolcsváról meghívott urak mindnyájan együtt lévén pazar bőséggel felterített asztalhoz telepedett a vendégcsereg. Az asztalfőn ültek Waldbott báróné jobbán, Dókus Gyula alispán, a báróné balján ült az ünnepelt jogtanácsos, Székely Károly, mellette balról Ilka, az alispán jobbán Irma és Anna baronessék. A bárónéval szemben Waldbott Frigyes br., mellette Ambrózy Nándor, a Windisch-Grätz hg. uradalmának jogtanácsosa, Kolbay Gergely tocsvai rk. plebános és egy tovább Dongó Gy. Géza vármegyei főszámvéví, Füzes-séry Ödön főszolgabíró, Juhász János Tolcsva község jegyzője, Nagy Barna tocsvai birtokos, Plathy Zsigmond dr. kir. járásbíró, Nemes András és Szabó Lajos kir. aljárásbírók Tokajból, Pekáry János kir. közjegyző, Thuránszky László vármegyei főjegyző Tima regézi uradalmi főerdész. Az ünnepségre lejtött Waldbott Ödön. br. is a háziurnak legidősebb fia, most miniszteri fogalmazó. A gyönyörű ebédlőnek egy kis asztalkáján volt selyem takaró alá elrejtőztetve az a remek kivitelű nehéz ezüstből vert jardiniere, benne 25 gyönyörű élőrózsával, mely emléktárgyul az ünnepeltnek volt szánva. Az iparművészeti szempontból is nagyértékű ezüst emléktárgynak erkölcsi becsét fokozzák a rajta lévő emléksorok:

Nagyságos

Székely Károly urnak
25 évi uradalmi ügyvédi
jubileuma alkalmából
hálás tisztelője:

Báró Waldbott-Bassenheim Frigyes. Az ezüst gyümölestartónak evvel elentett paizsán pedig az Sz. K. monogram ékeskedik felette az öt águ koronával. — Pezsgőbontáskor szólásra emelkedett Waldbott Frigyes br. és kimentvén magát, hogy németül szól, a következő két beszédet mondotta:

Édes barátom, igen tisztelt alispán ur! Ugy neked, mint a nagyon tisztelt uraknak köszönetemet nyilvánítom, hogy jelenlététekkel a mi ünnepélyünkre eljöttetek; örülök különösen, hogy téged, igen tisztelt alispánom, üdvözölhetek. Hiszem, hogy úgy a jubiláns, mint a jelenlevő többi urak is örömmel egyeznek abba, hogy poharamat először te read köszöntöm, a te jóvótodra és a te kitüntetésedre, melyhez neked minden kiválóságod meg van. Még egészséget kívánok és Istennek bő áldását. Eljen Dókus Gyula alispán ur!

Az erre felhangzott lelkes éljenek után, így folytatta pohárköszöntőjét a nemesszívű főur:

Huszonöt évvel ezelőtt, midőnm nöm birtokait, amelyeket ő szüleitől és dédapjától örökölt, hogy én magam kezeljem, itt Tolcsván átvettem, biz' nehéz körülmények közt találtam azokat. A tagosítás egy köz-

ségben sem volt életbeléptetve, a nagy erdőségek érzékenyen voltak megtámadva legeltetési, faizási szolgálomakkal. A szántóföldek, a fa és gyapju ára abban az időben tetemesen, szinte felényire csökkent, míg a napszámber az akkori átlaghoz mérten nőtt. Nekem akkor ezer bajjal kellett megküzdennem. — Ha a 25 év folyásán való gazdálkodásra visszapillantok, magam is esodálkozom, hogy birtam én mindazon átvérgődni. — Hálásan gondolok vissza tisztjeimre, akik bőségesen segédkeztek nekem abban az én nehéz feladatomban. — Egyedül lévő közülök, ki 25 éven át mellettem hűségesen, rendületlenül kitartott, a jubiláns Székely Károly ur. (Nagy éljenzés. — Waldbott báró most egyenesen a jubilánshoz fordulva, így folytatta beszédét.) Habár ön, mint jogtanácsosom és ügyvédem, a regézi uradalomnak gazdasági intézésébe nem is folyt be, de azért egész láncolatát képviselte a nagy javadalmakkal egybe függő jogi kérdések és ügyek székbéli tanácsadásának. Megelégedetten nyilvánítom, itt a vármegye első tisztviselőjének jelenlétében, mint barátai és kollegái előtt is, hogy hűségesen, odaadóan, lelkiismeretességgel és az én javamra való tekintettel ügyvédsködött és nyilvánított, hogy legteljesebb megelégedésemre. (Nagy éljenzés.) A legőszintébb szívből köszönöm önnek 25 éven át tanúsított hű fáradozásait. Barátai előtt köszönöm. És kérem, hogy ezentul is tartson ki hűségesen az én oldalamon és családom mellett. — Leányom kezéből fogadja (ekkor Ilona baronessa átnyújtotta az ünnepeltnek) ezt a gyümölestartót, barátságos emlékiút az elmúlt időnek. — És ha kedves neje az asztalt majd ezzel a gyümölestartóval díszíti: barátai emlékeztessék önt 25 éven át tanúsított hűségese szolgálataira és arra, hogy ön tiszteletemet és hálámat kiérdemelte. (Nagy éljenzés, taps.) Adja az Isten, hogy a mi jubilánsumak az ő családjának, a hazának és nekünk mindnyájunknak számos éven át virágzó egészségben éljen. (Végezetül magyarul és élénk hangszulylyal így fejezte be felköszöntőjét.)

Eljen Székely Károly!

Óváció számba ment ez a felhangzott éljenzés, mely a tisztí hűséget főri elismeréssel így viszonzó beszédet követte és a jelen voltak egyként üdvözölték a felköszöntőt és a felköszöntöttet. Ezek után Dókus Gyula a háziur báróra, a bárónóra és a legkedvesebb család minden tagjára mondott felköszöntőt. — Utána Székely Károly mélyen meghatva, hosszabb szép beszéddel mondott hálás köszönetet a jószágért, gyöngédségért és kitüntetésért, amiknek e mai napon oly ünnepies módon, mely pártját ritkítja, lehetett részese és hasonlóképp a bárói család jóvoltáért üritett áldomás-pohárt. — Waldbott Ödön br. dr. Ambrózy Nándort, mint a regézi uradalommal egykor osztályos testvér Patak-uradalom jogi képviselőjét köszöntötte fel. — Tolcsvai Nagy Barnabás a Waldbott-család őseiről emlékeztén meg, kik Augsburg és Merseburg csatamezőin a honfoglaló magyarság hadaival verekedtek, az ezer esztendő múltán magát és családját magyarrá honosított Waldbottot a rajna-vidéki Waldbott főnemesnek magyar törzset éllette szünni nem akaró éljenzések közt. — Délután 4 óra volt, mikor asztalbontásra került a sor és a díszes asztaltársaság a salonokba vonult vissza, hol feketét, konyakot, serit, szivarokat szolgáltak fel. — A cigány magyar népdalokat játszott az ad hoc tiszleletbeli két primás, t. i. Plathy járásbíró és Szabó aljárásbíró muzsikája mellett. — Hat óra tájban a tokaji urak, hét óra után az ujhelyi vendégek vettek búcsút. — Távozáskor magával vitte mindenik egy nagy jelentőséggel teljes ünnepségnek kedves emlékét.

— A sátoraljaujhelyi dalárda. Dalárdánk működő tagjai folyó hó 15-én értekezletre gyűltek össze, hogy a dalárda jövőjéről tanácskozzanak. Erre az alkalomra az szolgálatot okot, hogy a dalárda működő tagjai az eltávozott karmester helyébe egy új, ezen a téren kiváló szakértelméről ösmert, a dal és zenében teljes jártassággal bíró daltársukat nyerték meg karmesternek. Az új karmester Szalay Béla református kántor, aki elég biztosítékot nyújt arra, hogy a huzamosabb idő óta szünetelő dalárda ismét új életre kel. Örvedetes jelenésnek tartjuk új tagoknak a dalárda működő tagjai sorába történt belépését is. A dalórákat ezentul is a régi helyen, az állami elemi iskola tanácskozó-teremben tartják minden hétfőn, kedden és pénteken este 6 órától 7 óráig. A megerősödött dalárda új karmesterével még a farsang tartama alatt bemutatkozik egy dalestélyen.

— Felolvasó est. A reformátusok folyó hó 22-én (csütörtökön) d. u. 5 órakor tartják a hatodik vallásos irányú felolvasó-estét, amelynek műsora a következő: 1. Gyülekezeti ének. 2. Ima és felolvasás. Tartja Rohoska József spataki theologiai tanár 3. Kreuzer „Kápolna“ cz. énekét előadják dr. Piskóthy Ferenc, Mester Dezső, Csizy Béla, Tóth Alajos, Olchváry Ernő és Szalay Béla, 4. Szavaltat Szmik Margitától. 5. Rákóczy kesergője. Előadják az előző szereplők. 6. Imádkozzál. Irta Sántha Károly. Szavaltja Juhász Elza polg. isk. növendék. 7. Gyülekezeti ének.

— Az erdőbényei fürdő részvénytársaság alakul. A Zempléni vármegyei orvos-gyógyász-egyesület f. hó 13-án tartott ülésében foglalkozott az erdőbényei fürdővel, mely úgy kies fekvése, valamint talajviszonyainál és különösen cersavas ásványvizénél fogva is az eddignél nagyobb pártolást érdemelne meg. Indítvány lett téve tehát azon célból, nem lenne-e célszerű ezen kiváló gyógyhatású fürdőt részvénytársasággá alakítani, miáltal a fürdő terjesztése és modernebb karba hozatala is lehetővé tétetnék — ez eszme élénk viszhangra talált az egyesületben és elhatároztatott, hogy a részvénytársaság megalakítása ügyében az egyesület már jóelőre is minden erkölcsi támogatást előlegez, s egyszersmind ilyen értelemben felhívást intéz a társesegysülethez. Mint értesülünk, már egy bizottság meg is alakult, amely az ügyet kezébe véve a részvények kibocsátását és a pénzmuveletek keresztülvitelét magára vállalta; reményünk van tehát, hogy vármegyénk ezen kiváló gyógyhatású fürdője a hazai első fürdők között fog minden tekintetben méltó helyet elfoglalni.

— Eltávozott tanítónő. Szentmihályi Anna sztopkói tanítónő — mint a Felsővidék írja — állását eddig ismeretlen okból elhagyta. Az illetékes hatóság elrendelte ellene a fegyelmi eljárást.

— A miskolczi ev. ref. fillér-egylet bálja. A miskolczi ev. ref. fillér-egylet Miskolczen a „Korona“-szálló összes helyiségeiben 1903. évi január hó 31-én (szombaton), jótékonycélu zártkörű bált rendez. Személy-jegy 3 kor., család-jegy 10 kor., karzat-jegy 5 kor. A bál kezdete 9 órakor. Ennek a minden ízében elegáns, nagystilű bálnak élén, mint védnőkök a következők állanak: Báró Vay Elemér Borsodvármegye főispánja, Konja Sándor es. és kir. altábornagy, hadosztályparancsnok, Kun Bertalan a tiszáninneni ev. ref. egyházkerület püspöke, főrendiházi tag, Szemere Miklós es. és kir. kamarás, országgyűlési képviselő, özv. Patay Gyuláné szül. Szathmáry-Király Anna elnök, özv. Sissáry Gyuláné szül. Nadányi Terézia alelnök. Azonkívül 29 lady-patroness, kiknek soraiban vannak megynkből: Dókus Gyuláné, Dókus Lászlóné, Kóczán Miklósné, Meczner Gyuláné, Szent-Iványi Lászlóné, Vesei-Oláh Miklósné, Wiczmányi Ödön-

né. — A diszelnőkök között: Dóku, Gyula es. és kir. kamarás, alispán id. Meczner Gyula földbirtokos és Potoczky Dezső földbirtokos vannak zempléni megyeiek.

— Elhalasztott bál. Az ev. ref. egyház javára január hó 24-ikére tervezett, hangversenyyel egybekötött táncmulatságot, közbejött akadályok miatt, március 14-ikén fogják megtartani.

— Lopás a vasúti állomáson. Tegnapelőtt a helybeli nagy állomás perronjáról ismeretlen tettes egy új téli ruhával telt csomagot lopott el. A csomag Lassner Samu címére szökött. Az ismeretlen tolvajt keresi a rendőrség.

— Nőegyleti bál. A farsang egyik legsikerültebb és legfényesebb bálja az izr. nőegylet mulatsága szokott lenni, melyet ez idén hangversenyyel egybekötve január hó 31-én a városi színházban tartanak. A bálra szóló meghívókat a rendezőség most boesátotta ki. Szövegük a következő: A sátoraljaujhelyi izr. nőegylet 1903. évi január hó 31-én a városi színház termében hangversenyyel egybekötött jótékonycélu zártkörű táncmulatságot rendez. A hangverseny kezdete pont fél 9 órakor. (Pontos megjelenés kéretik.) Proscenium és középpáholy 24 kor. Földszinti és első emeleti páholy 20 kor. Támlásszék 1—6 sorban 6 kor., a többi sorokban 4 kor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Landesmann M. és Tsa könyvkereskedésében és a hangverseny estjén a pénztárnál, hol a hangverseny műsora is kapható. Páholy és földszinti ülőjegyek egyszersmind a táncmulatságon való részvételre is jogosítanak.

— Összeégett gyermek. Halálos kimenetelű szerencsétlenség érte Nagy Andrásné helybeli lakos Béla nevű 11 éves fiát. A magára hagyott fiu a takaréktüzhelyen úgy összeégett, hogy súlyos sebeibe belehalt.

— Nyilvános számadás. A mező-laborezi róm. kath. kápolna építésének költségeire adakoztak: özv. Ehrenheimné Sztáray Nandine grófnő (Tarna) 200 korona névértékű 4¹/₂% kamatozó regalekötvényt. Wollman Kázmérnő nagybirtokosnő (Krasznibrod) egy új filharmóniumot. Szabó Mihály 66. sz. pályáor (Mezőlaborez), Szuhanszky János (Krasznibrod) és Zikes József (Paurócz) 20—20 kor. Najsza-rek Vince asztalos (Krasznibrod) és Titi Anna szakácsnő (Krasznibrod) 10—10 kor. Kovaliczky Irén g. kat. lelkész (Izb.-Béla) 2 kor. Ogar Mihály vasuti munkás (Vidrány) 1 kor. — Alulírott pénztárnok az adakozóknak ez uton nyilvánítja hálás köszönetét. M.-Laborez, 1903. jan. 16. Lehoczky István pénztárnok.

NYILT TÉR. *)

Nyilatkozat!

A „Nemzeti“ baleset-biztosító Részvény-Társaság, mely intézetnél baleset következményei ellen biztosítva voltam, balesetemből kifolyólag a kártérítést a legméltányosabban és a legrövidebb idő alatt állapította meg, mely körülmény folytán indítatva érzem magam, nevezett társaságnak hálás köszönetemet kifejezni és ezen intézetet bárkinek legmelegben ajánlani.

Budapest, 1903. január 12.

Molnár Károly, Friedmann Miksa.
Gergely Ignác, Barkó pr. Homonna.
mint tanuk.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Közs. előjáróság. Az előfizetési díjról csak azon községnek küldünk nyugtát, a melyek azt kéri.

Anonymous. A versecskét, ha sorra kerül, hozni fogjuk.

Nem közölhető: Semiramis (vers.)

Kiadótulajdonos Ehlert Gyula,

60,666. IV. 1903. szám.

Hirdetmény.

Az 1897. évi I-ső t.-czikk 3. §-a alapján Szomotoron marhasó áruda kezelésére ezennel pályázat nyittatik, melyre a zárt írásbeli ajánlatok a sátoraljaujhelyi kir. pénzügyigazgatósághoz 1903. évi február hó 20-án délelőtt 9 óráig nyújtandók be.

Az engedélyes sóárus köteles az árusításra megkívántató marhasót az akna-szlatinai főbányahivatalnál készpénzért beszerezni s azt saját költségén az áruda helyére szállítani.

A heti sómennyiség a felállítandó sóárudánál 2000 klgammaban van megállapítva.

A sóárus a marhasóért akna-szlatinán métermázsánként 10 koronát fizet.

A benyújtandó ajánlat arra terjedjen ki, hogy ajánlattevő mily áron fogja a marhasót a vevőfeleknek elárusítani.

A pályázók 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatokat a fent megjelölt határidőig a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóság főnökénél tartoznak átadni. Az ajánlathoz csatolandó még a magyar állampolgárságot, erkölcsi és vagyoni állapotot, nemkülönben a nagykorúságot igazoló bizonyítvány.

Egyéb feltételek a sátoraljaujhelyi kir. pénzügyigazgatóságnál és pénzügyőri biztosságnál megtudhatók.

M. kir. Pénzügyigazgatóság:
Sátoraljaujhely, 1903. január hó 15-én.

Talapkovics Vazul,
kir. tanácsos, m. kir. pénzügyigazgató.

Adams Brothers u. Co. London.

JAMAICA-RUM

VICTORIAFINEST. FULL. MILD. — OLD JAMAICA-RUM
IMPORTED BY**ADAMS BROTHERS & CO. — LONDON.**

E. C. 20. EASTCHEAP.

Főraktár:

Malártsik György utódánál Sátoraljaujhely.

Jamaicai Rum különlegesség.

Hirdetmény.

Telivér (törzskönyvezett) simenthali bikától és simenthali faj anyától származó: 2 db. 2 éves azonnal használható és 4 db 1 éves bika; továbbá **mezőhegyesi anyáktól és Furioso** állami mentől származó 3 darab 3 és 4 éves csikó eladó **Wiczmány Ödön** butkai gazdaságában. — Minden kitűnő karban.

Venni szándékozók kérelmére Bánócz, vasuti állomásra, kocsii küldetik.

Házvezető-nőnek

ajánlkozik egy önálló özvegy aszszony, a ki a háztartás minden ágát jól ismeri; magános urnál a főzést is elvállalja. Czim a kiadóhivatalban.

Bérbe vehető

Zinner Henrik izr. hitk. elnöknel május 1-től:

A Kazinczy-utczai 515. sz. házban: egy 5 szoba, konyha, élés- és fakamra, pincze és padból álló, villanyvilágítási vezetékkel ellátott **emeleti utczai lakás**; — ugyanott 2 szoba, konyha, élés- és fakamra s padból álló udvari lakás; és 1 szoba, konyha, élés- és fakamra s padból álló udvari lakás.

Az izr. fürdő déli sarkán: 1 szoba, konyha, kamara és padból álló lakás.

Utczai lakás

három szoba, előszoba stb. és szépen rendezett virágos és gyümölcsös kerttel május hó 1-étől

kiadó.

Ugyanott egy jó forgalmu fűszerbolt helyiség is kiadó.

Értekezni csak február 1-ig lehet. Bővebben a kiadóhivatal.

Eladó bükkfa.

A B.-Halászi közbirtokosság Roskóci (Zemplén vm.) erdejében mintegy 400 öl tűzifa van eladó. Ára ölenként 4 korona, esetleg egyezség szerint is eladatik. — Bővebb felvilágosítást nyújt **Horváth István** közbirt. elnök B.-Halászon (Zemplén-megye.)

Épületek, ingóságok, termények**tűzkár elleni biztosítására,**

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánlkozik:

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.